

**Bijlage 3 bij Raadsinformatiebrief monitor jeugdhulp Wassenaar 2025**  
**Zaaknummer Z/26/112232/499065**

**Toelichting dashboard jeugdhulp Wassenaar 2025**

Het Dashboard Jeugdhulp Wassenaar 2025 biedt inzicht in het gebruik, de kosten en de ontwikkelingen binnen de jeugdhulp in de gemeente Wassenaar. Het dashboard heeft uitsluitend betrekking op de regionaal ingekochte jeugdhulp via het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden (SbJH). Kosten voor jeugdhulp verstrekt via een persoonsgebonden budget (pgb) en lokaal maatwerk zijn niet opgenomen in de weergegeven dashboardcijfers.

**Leeswijzer dashboard**

Bij het lezen van de tabellen en bijbehorende toelichting is het belangrijk om te weten dat:

- De tabellen de geïndiceerde jeugdhulp betreffen, ook wel tweedelijns of specialistische jeugdhulp genoemd. Dit betreft de jeugdhulp die regionaal is ingekocht door het SbJH namens de H9-gemeenten binnen de jeugdhulpregio Haaglanden.
- De uitgaven in het dashboard betreffen niet alle uitgaven voor geïndiceerde jeugdhulp. In 2025 bedroegen de kosten voor geïndiceerde jeugdhulp in totaal bijna 7 miljoen.

|                                                                                    |                    |
|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| Inzet vanuit gecontracteerd aanbod regio Haaglanden                                | € 5.929.834        |
| Inzet via persoonsgebonden budget (pgb)                                            | € 186.433          |
| Inzet vanuit lokale maatwerkovereenkomsten                                         | € 854.002          |
| Inzet vanuit landelijk gecontracteerd aanbod                                       | € -2.024           |
| <b>Totaal</b>                                                                      | <b>€ 6.968.245</b> |
| Overige kosten jeugdhulp (zoals personele lasten, lasten jeugdteam, bijdrage SbJH) | € 1.173.538        |
| <b>Totale kosten jeugdhulp 2025</b>                                                | <b>€ 8.141.783</b> |

Over de jaren heen ziet de ontwikkeling van de jeugdhulpkosten er als volgt uit:

| Jaar        | Jeugdhulpkosten | Stijging |
|-------------|-----------------|----------|
| <b>2020</b> | € 4.960.000     | 21,6%    |
| <b>2021</b> | € 5.150.000     | 3,8%     |
| <b>2022</b> | € 5.830.000     | 13,2%    |
| <b>2023</b> | € 6.390.000     | 9,6%     |
| <b>2024</b> | € 6.810.000     | 6,6%     |
| <b>2025</b> | € 7.040.000     | 3,4%     |

- In de toelichting kan nog geen evidente verklaring worden gegeven voor de ontwikkelingen die zijn genoemd. Mogelijke oorzaken die wij als gemeente zien in opvallende

ontwikkelingen zullen we toelichten. Voor evidentie van deze verklaringen is echter uitgebreid kwantitatief en kwalitatief onderzoek nodig zowel op lokaal als regionaal niveau binnen de jeugdhulpregio Haaglanden.

## Hoofdbeeld 2025

Het dashboard laat zien dat zowel het aantal jeugdigen in jeugdhulp als de kosten van jeugdhulp in Wassenaar toenemen. Dit sluit aan bij een landelijke trend die in veel gemeenten zichtbaar is.

In 2025 bedragen de in het dashboard opgenomen kosten € 6,1 miljoen. De totale kosten van geïndiceerde jeugdhulp, inclusief pgb's, lokale maatwerkovereenkomsten en landelijk gecontracteerd aanbod, bedroegen circa € 7 miljoen. Inclusief overige lasten, zoals personele lasten, de lasten van het jeugdteam en de bijdrage aan het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden, bedroegen de totale lasten voor jeugdhulp circa € 8,1 miljoen. Daarmee wordt de stijgende kostentrend van de afgelopen jaren voortgezet. De gemiddelde kosten per cliënt zijn ten opzichte van 2024 wel gedaald.

Het aantal unieke cliënten is gestegen van 644 in 2024 naar 701 in 2025. Binnen het jeugdhulpgebruik vormt de jeugd-ggz qua aantal cliënten de belangrijkste voorziening. Verblijfsvormen en andere specialistische trajecten kennen minder cliënten, maar brengen per cliënt de hoogste kosten met zich mee. Het jeugdhulpgebruik in Wassenaar ligt nog steeds onder het landelijke gemiddelde en is, samen met Midden-Delfland, het laagste van de gemeenten in de jeugdhulpregio Haaglanden<sup>1</sup>.

Naast de geconstateerde kostenstijging laat het dashboard ook positieve ontwikkelingen zien. De gemiddelde kosten per cliënt blijven de afgelopen jaren relatief stabiel, terwijl het aantal cliënten toeneemt. Daarnaast maakt slechts een kleine groep jeugdigen gebruik van de meest zware en kostbare vormen van jeugdhulp, zoals verblijfszorg. Het merendeel van de ondersteuning wordt ambulant of via jeugd-ggz ingezet. Ook de zichtbare uitstroom bij diverse aanbieders laat zien dat veel trajecten succesvol worden afgerond. Daarmee ontstaat een genuanceerd beeld: de vraag naar jeugdhulp groeit, maar tegelijkertijd zijn er aanwijzingen dat Wassenaar er in veel gevallen in slaagt ondersteuning thuisnabij en minder ingrijpend te organiseren.

In vergelijking met landelijke ontwikkelingen laat Wassenaar een herkenbaar beeld zien. De stijging van zowel het aantal cliënten als de jeugdhulpkosten sluit aan bij trends die zichtbaar zijn in vrijwel alle Nederlandse gemeenten. Positief is dat het aantal cliënten in kostbare verblijfszorg beperkt blijft en dat het merendeel van de ondersteuning ambulant of via jeugd-ggz wordt aangeboden. Daarnaast blijven de gemiddelde kosten per cliënt relatief stabiel en is sprake van substantiële uitstroom uit jeugdhulptrajecten. Daarmee weet Wassenaar, ondanks de landelijke druk op het jeugdstelsel, in veel gevallen ondersteuning dichtbij huis te organiseren.

In vergelijking met de andere H8-gemeenten binnen de jeugdhulpregio Haaglanden laat Wassenaar een relatief gunstig beeld zien. Het aantal jeugdigen dat gebruikmaakt van regionaal ingekochte jeugdhulp is stabiel en de gemiddelde kosten per cliënt liggen onder het regionale gemiddelde.

---

<sup>1</sup> CBS jeugd, tweede halfjaar 2025: in Wassenaar had 10,4% van de jongeren jeugdhulp ten opzichte van 11,4% in Nederland ([www.waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl)).

Daarnaast is de inzet van zware verblijfszorg beperkt en volgt Wassenaar de regionale daling van kinderbeschermingsmaatregelen. Hiermee geeft Wassenaar de regionale transformatie richting meer thuisnabije, vrijwillige en minder ingrijpende ondersteuning relatief goed vorm. Tegelijkertijd zijn ook in Wassenaar ontwikkelingen zichtbaar die regionaal spelen, zoals de groei van specialistische GGZ en de toenemende complexiteit van hulpvragen.

### **Kostenontwikkeling**

De kosten stijgen van € 5,65 miljoen in 2024 naar € 6,1 miljoen in 2025. Tegelijkertijd neemt het aantal unieke cliënten toe van 644 naar 701. Mogelijke verklaringen hiervoor zijn o.a.:

- Een daadwerkelijke groei van de ondersteuningsvraag onder jeugdigen en gezinnen.
- Toenemende complexiteit van problematiek, waardoor cliënten langer of intensiever worden ondersteund.
- Tariefindexaties en loon- en prijsontwikkelingen binnen de zorgsector.
- Een verschuiving van lichtere naar meer specialistische en duurdere zorgvormen.
- Groei van het aantal jeugdigen dat al meerdere jaren zorg ontvangt.

Hoewel jeugd-ggz het grootste aantal cliënten kent, zijn de hoogste gemiddelde kosten per cliënt zichtbaar binnen de specialistische en verblijfsvormen van jeugdhulp. De grootste kostenposten binnen de totale uitgaven zijn jeugd-ggz (€ 2,3 miljoen), jeugdhulp ambulant (€ 1,42 miljoen) en jeugdhulp verblijf inclusief behandeling (€ 0,86 miljoen). Deze drie categorieën bepalen daarmee in belangrijke mate het financiële beeld van de jeugdhulp in Wassenaar. In Wassenaar is zichtbaar dat een beperkt aantal cliënten verantwoordelijk is voor een groot deel van de uitgaven. De druk die hierdoor ontstaat door een relatief kleine groep cliënten met zeer intensieve en kostbare ondersteuning wordt breed gezien binnen het jeugddomein.

Hoewel slechts een beperkt aantal cliënten gebruikmaakt van verblijf, behoren deze vormen tot de duurste voorzieningen. De gemiddelde kosten bedragen ruim € 57.000 per cliënt voor verblijf inclusief behandeling. Mogelijke verklaringen voor de hoge kosten voor verblijfszorg zijn o.a.:

- Verblijfszorg wordt vaak ingezet bij ernstige veiligheids- of ontwikkelingsrisico's.
- Deze cliënten hebben doorgaans multiproblematiek, waardoor meerdere vormen van ondersteuning gecombineerd worden.
- Krapte op de zorgmarkt kan leiden tot plaatsing in duurdere specialistische voorzieningen.
- Een beperkt aantal casussen kan een grote invloed hebben op de totale kostenontwikkeling.

Ondanks de stijging van het aantal cliënten zijn de gemiddelde kosten per cliënt ten opzichte van 2024 licht gedaald. Hoewel de groei van het aantal cliënten een belangrijke verklaring vormt voor de kostenstijging, laat het dashboard ook zien dat een relatief beperkte groep jeugdigen verantwoordelijk is voor een groot deel van de totale uitgaven.

## **Ontwikkeling gebruik van jeugdhulp**

Jeugd-ggz is met 483 cliënten verreweg de grootste productcategorie en vertegenwoordigt ruim € 2,3 miljoen aan kosten. In veel gemeenten vormt jeugd-ggz de grootste cliëntengroep binnen de jeugdhulp. Mogelijke verklaringen hiervoor zijn o.a.:

- Landelijk wordt een toenemende mentale ondersteuningsvraag gezien bij jeugdigen.
- Betere signalering van psychische problematiek door het Sociaal Team Wassenaar, scholen, huisartsen.
- Langere behandeltrajecten vanwege wachtlijsten en complexere problematiek.
- Een toename van diagnoses zoals angststoornissen, depressieve klachten, ADHD en autismespectrumproblematiek.
- Beperkte beschikbaarheid van lichtere vormen van ondersteuning, waardoor sneller wordt opgeschaald naar specialistische ggz.

Daarnaast zijn jeugdhulp ambulant (140 cliënten) en kindergeneeskunde (138 cliënten) veel voorkomende vormen van ondersteuning. Van de 701 cliënten ontvingen 325 ook al zorg in 2024. Dit laat zien dat voor een substantiële groep jeugdigen sprake is van ondersteuning die meerdere jaren doorloopt. Tegelijkertijd is er ook sprake van een aanzienlijke instroom van nieuwe cliënten, wat onderstreept dat de vraag naar jeugdhulp voortdurend in ontwikkeling is.

Voor de groep jeugdigen die meerdere jaren ondersteuning ontvangt, kunnen verschillende verklaringen bestaan, zoals:

- Een groeiende groep jeugdigen met chronische of langdurige ondersteuningsbehoeften.
- Moeizame uitstroom naar lichtere hulpvormen of naar volwassenenzorg.
- Wachtlijsten die doorstroom vertragen.
- Complexe gezinssituaties waarbij ondersteuning gedurende meerdere jaren noodzakelijk blijft.

Tegelijkertijd laat het dashboard zien dat sprake is van substantiële uitstroom uit jeugdhulptrajecten. In 2025 zijn 106 cliënten uitgestroomd en 453 cliënttrajecten afgesloten. Sommige jeugdigen ontvangen meerdere trajecten tegelijkertijd of na elkaar.

Dit wijst erop dat naast een toename van het aantal cliënten ook veel trajecten worden afgerond. De stijging van het aantal jeugdigen in zorg wordt daarmee veroorzaakt door een combinatie van nieuwe instroom, voortzetting van bestaande trajecten en uitstroom van afgeronde hulpverleningstrajecten.

De leeftijdsverdeling laat zien dat het grootste deel van de cliënten zich bevindt in de leeftijdscategorie van ongeveer 10 tot 17 jaar. De verdeling naar geslacht is vrijwel gelijk: 50,4% vrouw en 49,4% man.

## **Meest intensieve jeugdhulptrajecten**

De meest complexe jeugdhulptrajecten zijn de kostbaarste jeugdhulptrajecten. Deze zijn niet in het dashboard weer te geven. In onderstaande tabel zijn de cliënten met de kostbaarste jeugdhulptrajecten uitgesplitst naar de top 15 en top 5 en naar de vijf jeugdhulpcategorieën met de hoogste totale kosten. Dit relatief kleine aantal cliënten zorgt vanwege (zeer) complexe

problematiek voor een groot deel van de totale kosten. Hoewel het aandeel van deze cliënten in de totale kosten de afgelopen jaren nagenoeg gelijk bleef, zien we dat de kosten voor de 15 duurste trajecten jeugdhulp in 2025 zijn gestegen met ongeveer € 140.000.

| <b>Product</b>                | <b>15 duurste JH-trajecten totaal</b> | <b>15 duurste JH-trajecten gemiddeld</b> | <b>5 duurste JH- trajecten totaal</b> | <b>5 duurste JH-trajecten gemiddeld</b> |
|-------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------------|---------------------------------------|-----------------------------------------|
| <b>Jeugdhulp met verblijf</b> | € 725.000                             | € 48.333                                 | € 663.000                             | € 132.600                               |
| <b>Jeugd-ggz</b>              | € 179.000                             | € 11.933                                 | € 106.000                             | € 21.200                                |
| <b>Ambulante jeugdhulp</b>    | € 302.000                             | € 20.133                                 | € 17.000                              | € 3.400                                 |
| <b>Overige jeugdhulp</b>      | € 135.000                             | € 9.000                                  | € 62.000                              | € 12.400                                |
| <b>Dagbehandeling</b>         | € 206.000                             | € 13.733                                 | € 36.000                              | € 7.200                                 |
| <b>Totaal</b>                 | <b>€ 1.547.000</b>                    | <b>€ 103.133</b>                         | <b>€ 884.000</b>                      | <b>€ 176.800</b>                        |

Tabel 1. Kosten meest intensieve jeugdhulptrajecten 2025

## Conclusie

De monitor jeugdhulp 2025 laat zien dat Wassenaar zich ontwikkelt binnen dezelfde trends als regionaal en landelijk zichtbaar zijn. Het aantal jeugdigen dat gebruikmaakt van jeugdhulp neemt toe, terwijl de gemiddelde kosten per cliënt relatief stabiel blijven. Tegelijkertijd blijft het gebruik van zware verblijfszorg beperkt en is sprake van substantiële uitstroom uit hulptrajecten. Dit wijst erop dat ondersteuning in veel gevallen thuisnabij en passend wordt georganiseerd.

Tegelijkertijd blijven de stijgende uitgaven, de groei van de jeugd-ggz en het aandeel jeugdigen met langdurige of complexe ondersteuningsbehoeften belangrijke aandachtspunten. Daarnaast heeft een relatief kleine groep cliënten een grote invloed op de totale kostenontwikkeling.

De komende jaren blijft de inzet daarom gericht op preventie en vroegsignalering, passende ondersteuning dichtbij huis, het stimuleren van uitstroom en afschaling waar mogelijk en het zorgvuldig monitoren van hoogcomplexen en kostbare trajecten. Zo werken we aan een toegankelijk en financieel houdbaar jeugdhulpstelsel voor jeugdigen en gezinnen in Wassenaar.